

Македония

„МАКЕДОНИЯ“
 Вестникъ за българската култура,
 видотъ и мащаботъ, мисълъ
 всеки денъ, освенъ празнични дни.

АБОНАМЕНТЪ:
 България за година 30л.
 1/2 година 15л.; 3 мес. 8л. лев.
 Странство: година 80л.; 1/2 год.
 40л.; 3 мес. 20л. лев. Америка
 за год. 6 долара 1/2 год. 3 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:
 На 10 ст. 2-10 л.
 Малки обявления на думи 50 ст.
 Въ кръжката на редъ . . 8 л.
 Годисни и въначали . . 40 л.

Телефонъ № 2392

ОРГАНЪ НА МАКЕДОНСКАТА ЕМИГРАЦИЯ ВЪ БЪЛГАРИЯ

Редакция и административна
 ед. „Славейковъ“ № 1

Директоръ: Г. Кулишевъ

Македонската емиграция в Америка

Развилите се голѣми революционни събития през 1903 година в Македония, откъснаха от нея грамадни емигрантски маси, които намериха прибижище в предѣлитѣ на българската държава или в Америка. Илинденското въстание, покрай великото значение, което има в освободителната борба на поробеното ни отечество, като общонародна проява и като най-вѣренъ изразителъ на народнитѣ ни идеали, бѣше първопричината за масовото емигриране на македонцитѣ в Америка, където и в този моментъ живѣятъ около петдесетъ хиляди наши съотечественици.

Отличителното нѣщо, което поражда наблюдателя още при първия му допиръ съ тѣзи македонски прокуденици, е силата на онѣзи добродетели, които тѣ сж запазили и които сж моралния капиталъ на нашия поробенъ и родъ. Безукоризнена чистота, примѣрно трудолюбие, бързо разбирање на условията, всрѣдъ които работятъ и приспособяване къмъ тѣхъ, е създадо отъ тѣзи наши сънародници, отишли в далечна, чужда страна, раздѣлена съ хиляди километри отъ тѣхното отечество, между хора, които говорятъ непонятенъ за тѣхъ езикъ — единъ елементъ на положително творчество, на вѣра въ себе си и вѣра въ бжедцето. Наистина, тамошната ни емиграция не е осъществила чудеса в Америка. Тя даже не е стигнала въ полето на националното строителство, въ издигане на отдѣлни индивиди, онова, съ което се гордѣятъ другя емиграции. Винаги, обаче, когато се спираме върху този въпросъ, трѣбва да се иматъ предъ видъ следнитѣ обстоятелства: че македонската емиграция е една отъ най-младитѣ в Америка; че по съставъ тя е в голѣмото си болшинство селска; че цѣлата прогонена македонска интелигенция се е прибирала и настанявала в България, а само отдѣлни единици сж прехвърляли океана; че никой отъ македонскитѣ емигранти не е отишълъ в Америка съ намерението да направи второ отечество отъ нея, погледитѣ сж били насочени винаги къмъ Македония, къмъ злочестото отечество и останалото в него семейство.

Друга черта, характерна за грамадното болшинство отъ емиграцията, е оная нежна, трогателна любовъ, съ която сж обкржили името и образа на земята, където сж видѣли за пръвъ пътъ Божия свѣтъ и гдето почиватъ коститѣ на тѣхнитѣ близки. Македония живѣе въ сърдцето, въ съзнанието на всички. Тя е добила очерованието на майка — ижченице, която вселяра, която моли да бжде изтръгната отъ ноктитѣ на ужаса и варварството. И никогя македонската емиграция в Америка не е оставала безучастна къмъ нейнитѣ страдания. Още въ първитѣ години на своето пристигане в Новия свѣтъ македонскитѣ сж образували общонародни организации, чрезъ които сж се стремили да подкрепятъ борческитѣ проявление на Македония за премахване на национал-политическото робство; изникнали сж селски дружества, чрезъ които се е съхранявалъ духътъ на селото, отъ където сж дошли чувството на единство и взаимопомощъ; стремижътъ да се построятъ нови

училища, черкви, читалища въ родното мѣсто. А въ нѣколко градове на С. Щати и Канада сж били построени православни храмове за удовлетворяване религиознитѣ нужди на емиграцията. Днесъ македонската емиграция в Америка разполага съ единъ могъщъ Съюзъ на македонски политически организации, който брани правдата на Македония и изнася предъ културния свѣтъ истинския образъ на владетелитѣ на нашето отечество. Съюза на македонскитѣ политически организации в С. Щати и Канада, макаръ и създаденъ отъ преди петъ години, израства като голѣма морална сила, като обедини въ своитѣ редове родолюбивата частъ отъ емиграцията и се грижи за нейната просвета, за нейнитѣ интереси, за запазване на народното име и народнитѣ традиции. Най-важната задача, разбира се, на Съюза е, да даде своя дѣлъ отъ сили за премахване на онова срамно положение, което се установи въ центъра на Балканския полуостровъ и което тормози спокойното развитие на всички балкански народи.

Правителствата на похитителитѣ на нашето отечество се стремятъ да убедятъ свѣта, че македонското освободително движение е плодъ на външни, предимно български державнически машинации, а не резултатъ на онази сложностъ отъ условия, всрѣдъ които изнемогватъ нашитѣ сънародници. Сръбскитѣ и грѣцки шовинисти даже отричатъ съществуването на какъвто и да е българинъ въ завладѣнитѣ отъ тѣхъ територии. Срещу това възстава историческата истина и настоящитѣ прояви на поробеното македонско население. И безъ тѣхъ, обаче, достатъчно е да се погледне на македонската емиграция в Америка, за да се разбере смисъла на цѣлото македонско движение, както и истината върху националния характеръ на македонското население. Нашата емиграция в Америка се състои главно отъ бѣжжанци отъ западна Македония. Грамадното болшинство отъ тѣхъ не сж били никогя в България. Обаче, нито единъ македонецъ-славянинъ не декларира въ свободна Америка, при липса на какъвто и да е мораленъ или физически натискъ, че той е сърбинъ. Македонскитѣ славяни в Америка се чувствуватъ като българи. Тѣ иматъ български черкви и училища; издаватъ български вестници и книги; служатъ си съ българския езикъ, който имъ е майчинъ езикъ, гордѣятъ се съ своето българско име и българско съзнание. Тѣ не сж и не могатъ да бждатъ жертва на „българска пропаганда“.

По отношение на своята политическа концепция за разрешението на македонския въпросъ, македонцитѣ в Америка оставатъ вѣрни на онѣзи идеали, които сж посочени отъ създателитѣ на македонското освободително движение и сж възприети отъ всички македонски организации въвъ и вънъ отъ нашето отечество — идеалитѣ за свободата и независимостта на Македония и за общото братство на всички балкански народи, изразено въ формата на единъ голѣмъ, общобалкански, федеративенъ съюзъ, основанъ върху началата на справедливостта, равенството и взаимозачитането.

Въ името на тѣзи идеали македонцитѣ въ Америка сж готови да дадатъ всички жертви. Тѣ създадоха, закрепиха и разрастваха своя Съюзъ. Тѣ изградиха своя народна печатница, където се печати въ „Македонска Трибуна“. Тѣ започнаха да издаватъ на английски езикъ редица брошури отъ библиотека „Pro Macedonia“. Тѣ решиха сжщо издаването на месечно списание на английски езикъ, което ще изнесе предъ съвестта на цивилизования свѣтъ истината върху македонската борба и страшнитѣ дивашини отъ характеръ на онѣзи, които се извършиха въ Скопския затворъ и които сж само една брънка отъ общото мъченичество на Македония.

Тѣ гледатъ право въ очитѣ бждещето и се стремятъ да посрещнатъ съ достоинство неговитѣ изисквания.

Америка на Вашингтонъ, Линколнъ, Джеферсонъ и плеада апостоли на свободата, се явява като нова и важна трибуна на нашето право. Тамашната македонска емиграция разбира грамадното значение на страната, въ която живѣе и ползата за македонското освобождение, която тя може да принесе. Нейнитѣ усилия, както усилията на народа ни вътре въ родината и на останалитѣ синове вънъ отъ нея, не могатъ да не се увѣнчаватъ съ успѣхъ. Защото нито свѣтътъ ще остане безучастенъ, нито пъкъ робството може да устои за винаги на онѣзи принципи, които съставляватъ смисъла на човѣшкото съществуване и базата на прогреса. Принциплътъ на свободата ще възтържествува и въ нашето отечество, за да се даде удовлетворение на човѣшката съвестъ и правда, както и за да се осигури едно друго, пощастливо бждеще за нашия народъ и за всички останали балкански народи.

Йор. Чкатровъ